

[Flit Jensen]

Endvidere er der åbnet mulighed for, at institutioner, der har vanskeligheder med rekruttering af forskerstuderende, kan yde et rekrutteringstillæg på op til 60.000 kr. årligt. Og det vil sige, at den danske forskerstuderende nu kan oppebære en årsløn, der er i størrelsesordenen 200.000 til 250.000 kr. foruden det, han eventuelt kan tjene ved siden af, f.eks. i ferier.

Netto efter skat vil der vel være tale om et beløb af størrelsesordenen 130.000 kr., og til sammenligning kan oplyses, at en hollandsk Ph.D.-studerende netto kun vil have omkring 44 pct. i det første år og 82 pct. i sidste år af sin uddannelse af det, den danske kollega har.

For den engelske kollega varierer det fra 35 og op til 76 pct. af, hvad den danske studerende har. Og går man en tur over Dammen til USA og sammenligner med vilkårene for en Ph.D.-studerende, der læser ved f.eks. Stanford Universitetet, som er et af de universiteter, hvor de er økonomisk bedst stillede, er det i størrelsesordenen omkring 25 pct.

Der er næppe nogen, der vil antyde, at det har været svært de steder at finde kvalificerede forskerstuderende. Der har fra forskellig side derimod været antydning, at vi med ændringen fra kandidatstipendium til SU-stipendium vil få et stort rekrutteringsproblem og også en stærk kvalitetsforringelse af ansøgere til forskeruddannelsen.

Jeg tvivler på, at det vil være tilfældet, og det kan næppe være den forskel i rådighedsbeløbet fra det tidligere kandidatstipendium til det nuværende SU, der kan være årsag til noget sådant. For forskellen består vel egentlig kun i, at SU ikke giver pensionsanciennitet, og jeg håber så sandelig ikke, at det overskygger trangen til en forskeruddannelse. Jeg håber, at lysten og udsigten til et spændende forskerjob tæller stærkere end 3 års pensionsanciennitet.

Der har også i de senere år været en endog særdeles kraftig stigning i tilgangen til Ph.D.-studier, og en kvalitetsmæssig og en økonomisk opstramning af uddannelsen er i tråd med det pålæg, som Folketinget gav undervisnings- og forskningsministeren den 23. marts 1990.

Venstre vil derfor tilsige positiv behandling under det kommende udvalgsarbejde.

Rahbæk Møller (SF):

Ministeren beskyldes jo ofte for at være hur-

tig på aftrækkeren. Men jeg kan notere, at det ikke altid er tilfældet. Det er næsten to år siden, at SF sammen med en række andre partier, deriblandt ministerens parti, fremsatte og fik vedtaget en dagsorden her i Folketinget, der skulle hæve kvaliteten af forskningen. Og nu, to år efter, er vi altså nået frem til, at den ene af de tre pinde bliver udmøntet i et lovfor-slag.

Det er lang tid, og vi må notere, at det, der nu foreligger, ikke har været forhandlet med partierne bag dagsordenen. Det har været sendt til høring på institutionerne, og der har været konference om det, men helt uden om de politiske partier. Det kommer så nu derudefra, som det også fremgår af bemærkningerne, men det kan jo stille institutionerne i den mærkelige situation, at de har kommenteret noget, som kommer til at advare mere eller mindre drastisk mod det, som rent faktisk bliver vedtaget.

Men lad det nu være. Det mest kontroversielle er selvfølgelig omlægningen af kandidatstipendierne til SU. Debatten om dette punkt har jo næsten overskygget selve debatten om indholdet. Jeg har noteret, at ministeren endnu en gang har bøjet sig for kritikken, men han har stadig væk ikke opnået en aftale med AC, og det må vi forlange. Der er tale om forhold, der hidtil har været overenskomtbundet. Det drejer sig ikke alene om løn; det er også spørgsmål om anciennitet, om pension osv. Derfor må der selvfølgelig foreligge en aftale med AC.

Så er der selve universiteternes økonomi. Hidtil har de ingen penge fået for at uddanne Ph.D.-studerende, og det har faktisk været skidt, for det har betydet, at der har været meget få kurser. På det seneste er der kommet en opblomstring af korterevarende kurser finansieret af Forskerakademiet, men egentlige, længerevarende metodekurser er der for få af. Dette plus andre aktiviteter får universiteterne penge til, og det er jo godt nok. De får 100.000 kr., men i bemærkningerne ser jeg, at de åbenbart skal betale de 40.000 kr. til de Ph.D.-studerende for at varetage undervisning, og andre 60.000 kr. kan de give til Ph.D.-studerende som et løntilskud, og så er der jo ikke meget tilbage, hvis man benytter den mulighed.

Desuden står det helt uklart, hvordan der skal forholdes over for alle dem, der ikke skal finansieres af de nye stipendier. I dag er det jo